Dosarul nr.3a-56/23 (2-22146575-03-3a-05062023)
Judecătoria Soroca, sediul central
Judecător C. Botnaru,

D E C I Z I E
În numele Legii

23 aprilie 2024 municipiul Bălţi

Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi
în componenţă:
preşedintele şedinţei, judecătorul Elena Grumeza,
judecătorii Natalia Chircu şi Dumitru Corolevschi,
grefier Cristina Svaracevschi,
examinând în şedinţă publică cererea de apel declarată de Murgun Marin împotriva hotărârii judecătorie Soroca, sediul Central din 10 februarie 2023 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Murgun Marin către Consiliul raional Soroca, Comisia raională de recrutare-încorporare mun. Soroca privind anularea actului administrativ şi obligarea emiterii actului administrativ favorabil,

C O N S T A T Ă :

Pretenţiile reclamantului:

1. La data de 07 octombrie 2022 reclamantul Murgun Marin a înaintat acţiune în contencios administrativ către Comisia de recrutare-încorporare în serviciul militar în termen, în serviciul cu termen redus şi serviciul civil al r-l Soroca prin care a solicitat:
   - ✓ anularea hotărârii Comisiei de recrutare-încorporare în serviciul militar în termen, în serviciul cu termen redus şi serviciul civil a raionului Soroca nr. 4/6 din 27 septembrie 2022 prin care s-a dispus:
     1. Recrutului Murgun Marin *****, a.n.*****, domiciliat ***** de înmânat ordin de chemare pentru trecerea comisiei medico-militară şi după adoptarea deciziei comisiei medico-militară ulterioară încorporare în rândurile Forţelor Armate.
   - ✓ obligarea Comisiei de recrutare-încorporare în serviciul militar în termen, în serviciul cu termen redus şi serviciul civil al raionului Soroca, să dispună prin act administrativ individual încorporarea în serviciul civil a recrutului Murgun Marin.
2. În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul a invocat că, în luna august 2022 a depus la reprezentantul serviciului civil de alternativă cerere de încorporare în serviciul civil de alternativă, astfel a motivat cererea că este de convingeri pacifiste şi nu nu poate satisface serviciul militar sub arme deoarece

este membru al Organizaţiei Obşteşti „PACIFISM FĂRĂ FRONTIERE”. Reţine că, la data de 27 septembrie 2022 a fost chemat la şedinţa Comisiei de recrutare - încorporare în serviciul militar în termen, în serviciul cu termen redus şi serviciul civil a raionului Soroca, unde a înţeles că cererea sa a fost respinsă respectiv, în aceiaşi zi a solicitat eliberarea hotărârii redactate, hotărâre emisă pe marginea examinării cererii sale de încorporare în serviciul civil de alternativă.

3. Mai reţine reclamantul că, la data de 05 octombrie 2022 i s-a înmânat hotărârea Comisiei de recrutare - încorporare în serviciul militar în termen în serviciul cu termen redus şi serviciul civil a raionului Soroca, hotărâre prin care s-a dispus: ”1. Recrutului Murgun *****, a.n.*****, domiciliat ***** de înmânat ordin de chemare pentru trecerea comisiei medico-militară şi după adoptarea deciziei comisiei medico-militară ulterioară încorporare în rândurile Forţelor Armate. 2. Prezenta hotărâre întră în vigoare la data adoptării.
4. Adiţional adaugă că, comisia de recrutare - încorporare are împuternicirile de a constata dacă persoana din motive de conştiinţă poate fi eliberată de la îndeplinirea obligaţiunii militare a serviciului militar sub arme) cu înlocuirea acestui serviciu cu serviciul civil, de alternativă, dar nu de a da o apreciere a convingerilor religioase, pacifiste, etice, morale, umanitare şi din alte motive ale recrutului.
5. Consideră reclamantul că hotărârea nominalizată este una ilegală şi contravine prevederilor art. art. 16, 21 Cod administrativ, astfel fiindu-i încălcat grav drepturile garantate de acte legale cum ar fi: Declaraţia Universală a drepturilor omului din 10.12.1948, Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale din 04.11.1950, Constituţia RM, Legea cu privire la organizare serviciului civil (de alternativă).
6. În continuare reclamantul notează că, a depus cererea de încorporare în serviciul civil de alternativă în luna august 2022, în conformitate cu prevederile art. 11 alin. (1) al Legii cu privire la organizarea serviciului civil (de alternativă), nr. 156-XVI din 06.07.2007 astfel cererea urma a fi examinată de către Comisiei de recrutare - încorporare în serviciul militar în termen, în serviciul cu termen redus şi serviciul civil a raionului Soroca în perioada octombrie 2022 - ianuarie 2023 conform prevederilor art. 28 afin. (1), (2), (6) al Legii cu privire la pregătirea cetăţenilor pentru apărarea Patriei, nr. 1245-XV din 18.07.2002, astfel consideră că hotărâre Comisiei de recrutare - încorporare în serviciul militar în termen, în serviciul cu termen redus şi serviciul civil a raionului Soroca, nr. 4/6 din 27 septembrie 2022, este o hotărâre emisă contrar prevederilor legale şi este lovită de nulitate absolută.

Poziţia instanţei de fond:

7. Prin hotărârea Judecătoriei Soroca, sediul central din 10 februarie 2023 s-a respins ca fiind neîntemeiată acţiunea în contencios administrativ formulată de către Murgun Marin către Comisiei de recrutare – încorporare în serviciul militar în termen, în serviciul cu termen redus şi serviciul civil al raionului

Soroca, cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil şi obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Solicitările apelantului:

8. Nefiind de acord cu hotărârea instanţei de fond, la 23 februarie 2023 Murgun Marin reprezentat de avocatul Nemerenco Veaceslav a contestat-o în ordine de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii instanţei de fond cu pronunţarea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

Verificarea întrunirii condiţiilor de admisibilitate a cererii de apel:

9. Art. 232 Cod administrativ prevede că, apelul se depune la instanţa de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunţarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Instanţa de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanţei de apel. Motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanţa de judecată care a emis hotărârea contestată.
10. Articolul 2 alin. 2 Cod administrativ stipulează că anumite aspecte ce ţin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară şi nu contravine principiilor prezentului cod.
11. În conformitate cu dispoziţiile art. 5 alin.3 din Legea cu privire la actele normative nr.100 din 22.12.2017, normele juridice speciale sunt aplicabile în exclusivitate anumitor categorii de raporturi sociale sau subiecţi strict determinaţi. În caz de divergenţă între o normă generală şi o normă specială, care se conţin în acte normative de acelaşi nivel, se aplică norma specială.
12. Conform art. 231 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile judecătoriilor adoptate în contenciosul administrativ pot fi contestate cu apel.
13. Potrivit art.232 alin.(1), (2) din Codul administrativ, apelul se depune la instanţa de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunţarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termenul de 30 zile de la data notificării hotărârii motivate.
14. Astfel, se reţine că, apelantul Murgun Marin a declarat apel împotriva hotărârii judecătoriei Soroca, sediul central din 10 februarie 2023, cu respectarea termenului de 30 zile prevăzut de art. 232 Codul administrativ.
15. La 13 iunie 2023 apelantul Murgun Marin reprezentat de avocatul Nemerenco Veaceslav a depus cererea de apel motivată.
16. La fel, la etapa examinării admisibilităţii cererii de apel, Colegiul civil a verificat din oficiu dacă: hotărârea în fond poate fi contestată cu apel, apelul a fost depus de o persoană împuternicită şi dacă cererea de apel corespunde exigenţelor

legale stabilite la art. 233 alin. 1) şi 2) Cod administrativ şi art. 234 alin. 1) Cod administrativ.

17. În circumstanţele date, din analiza normelor de drept sus-indicate, în coroborare cu circumstanţele de fapt a litigiului dedus judecăţii, instanţa de apel a stabilit că cererea de apel depusă împotriva hotărârii judecătoriei Soroca, sediul central din 10 februarie 2023 este admisibilă, iar, graţie acestui fapt, urmează să se expună asupra temeiniciei acestuia.

Argumentele părţilor:

18. În motivarea cererii de apel, apelantul Murgun Marin a invocat că, soluţia adoptată de instanţa de fond a fost emisă ca urmare a interpretării eronate a normelor de drept material şi anume a prevederilor art.11 alin.1) al Legii cu privire la organizarea serviciului civil şi art. 28 alin.2) al Legii cu privire la pregătirea cetăţenilor pentru apărarea Patriei. La fel consideră apelantul eronate concluziile instanţei de fond reţinute în pct. 56 al hotărârii, ca urmare a neaplicării normei legale care urma a fi aplicată şi anume art. 9 al Convenţiei pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale. Astfel, în sensul normei reţinute pretinde că apelantul îşi manifestă convingerile în mod individual, în particular. Astfel, apelantului nu-i poate fi îngrădit dreptul la libertatea de gândire de conştiinţă din motivul neprezentării probelor materiale în confirmarea convingerilor sale. Atât comisiei de recrutare-incorporare, cât şi instanţei ca probă i-a fost prezentată dovada aderenţei apelantului la OO „Pacifism fără frontiere" şi anume legitimaţia de membru.
19. La fel pretinde apelantul că, instanţa de fond în mod eronat a constatat că Comisia de recrutare-încorporare nu este pârâtul corespunzător în speţă, fapt ce este în contradicţie cu circumstanţele cauzei. La fel susţine că este eronată concluzia instanţei de fond precum că, Comisia de recrutare-încorporare nu este instituită prin lege sau prin alt act normativ, or, Comisia de recrutare-încorporare a fost instituită prin act normativ şi anume decizia Consiliului raional Soroca nr.1/1 din 17 februarie 2022. Referitor la concluzia că Comisia de recrutare-încorporare nu este împuternicită să acţioneze în regim de putere publică, relevă apelantul prevederile art. 8 Cod administrative şi art. 29 al Legii cu privire la pregătirea cetăţenilor pentru apărarea Patriei. Cu privire la concluziile precum că Comisia de recrutare-încorporare nu acţionează în scopul realizării unui interes public, reţine apelantul art. 6 al Legii cu privire la pregătirea cetăţenilor pentru apărarea Patriei. La fel, Legea cu privire la pregătirea cetăţenilor pentru apărarea Patriei nu prevede că hotărârile Comisia de recrutare-încorporare urmează a fi contestate prin intermediul autorităţii publice de care a fost instituită.
20. Prin încheierea protocolară din 04 iulie 2023 în proces a fost atras în calitate de terţ Consiliul raional Soroca.
21. Prin referinţa din 23 iunie 2023 terţul Consiliul raional Soroca a solicitat respingerea apelului cu menţinerea hotărârii instanţei de fond.

22. În cadrul şedinţei instanţei de apel reprezentantul apelantului Murgun Marin, avocatul Nemerenco Veaceslav a susţinut cererea de apel în mod integral cu toate motivele invocate.
23. Reprezentantul intimatului Comisia de recrutare-încorporare în serviciul militar în termen, în serviciul în termen redus şi serviciul civil al raionului Soroca, Strochin Eugeniu a solicitat respingerea apelului cu menţinerea hotărârii instanţei de fond fără modificări.
24. Reprezentantul intimatului, Nitrean Tatiana a solicitat respingerea cererii de apel, cu menţinerea hotărârii instanţei de fond.
25. Reprezentantul terţului Consiliul raional Soroca, Mărîi Alina a solicitat respingerea apelului.

Aprecierea instanţei de apel:

26. Audiind poziţia participanţilor la proces, studiind materialele dosarului, prin prisma pertinenţii şi admisibilităţii, în raport cu argumentele invocate, Completul judiciar al Colegiului civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi consideră apelul neîntemeiat şi care urmează a fi respins, din următoarele motive:
27. În conformitate cu art. 240 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, examinând cererea de apel, instanţa de apel respinge apelul.
28. Conform art. 219 Cod administrativ, (1) instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declaraţiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanţi. (2) Instanţa de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greşelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete şi pentru depunerea tuturor declaraţiilor necesare constatării şi aprecierii stării de fapt. Instanţa de judecată indică asupra aspectelor de fapt şi de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanţii la proces. (3) Instanţa de judecată nu are dreptul să depăşească limitele pretenţiilor din acţiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanţii la proces. (4) Instanţa de judecată poate avea o discuţie juridică cu participanţii la proces sau poate da în scris indicaţii cu privire la situaţia de drept a cauzei examinate.
29. Art. 3 Cod administrative stipulează faptul că, legislaţia administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinându-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept.
30. Conform art. 5 Cod administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale şi normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum şi a operaţiunilor administrative realizate de autorităţile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii şi se aplică nemijlocit legea.

31. Potrivit art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.
32. În conformitate cu prevederile art. 11 Cod administrativ, actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat; b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.
33. Destinatarul unui act administrativ individual este doar persoana către care actul administrativ se îndreaptă. Terţii, ale căror drepturi sunt afectate de actul administrativ individual, nu sunt destinatarii acestuia.
34. Un act administrativ de acordare periodică a prestaţiilor materiale sau băneşti, este un act administrativ individual prin care o astfel de prestaţie se acordă pentru un număr determinat sau nedeterminat de perioade succesive.
35. În conformitate cu art. 16 Cod administrativ, dreptul discreţionar al autorităţii publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluţii posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziţie legală. Exercitarea dreptului discreţionar nu permite desfăşurarea unei activităţi administrative arbitrare.
36. În concordanţă cu art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.
37. Art. 20 Cod administrativ stabileşte că, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.
38. Conform art. 21 Cod administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să acţioneze în conformitate cu legea şi alte acte normative. Exercitarea atribuţiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor şi a libertăţilor persoanelor decât în cazurile şi în condiţiile expres stabilite de lege.
39. În condiţiile art. 32 Cod administrativ, procedura administrativă se structurează astfel încât participanţii să poată înţelege fiecare etapă a procedurii. Dacă este necesară contribuţia unui participant, acestuia i se comunică neîntârziat, într-un limbaj clar şi uşor de înţeles, acţiunile care trebuie întreprinse. În condiţiile legii, autorităţile publice trebuie să asigure participarea neîngrădită la procedura administrativă a persoanelor interesate.

40. Potrivit art. 206 alin. (1) lit. a)-c) Cod administrativ, o acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare); b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare).
41. Potrivit art. 209 alin. (1) Cod administrativ, acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art. 165 alin. (1) referitoare la nesoluţionarea în termen se aplică corespunzător.
42. Potrivit art. 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ, examinând acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: respinge acţiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condiţiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)–e).
43. Potrivit art. 118 alin. (1-3) Cod administrativ, (1) motivarea este operaţiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esenţiale de drept şi de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreţionare trebuie să poată fi recunoscute şi punctele de vedere din care autoritatea publică a reieşit la exercitarea dreptului discreţionar. Motivarea trebuie să se refere şi la argumentele expuse în cadrul audierii. (2) Motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde: a) motivarea în drept – temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul; b) motivarea în fapt – oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreţionar, dacă este cazul; c) în cazul actelor administrative defavorabile – o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigaţii, probe, audieri, opinii ale participanţilor contrare conţinutului final al actului etc. (3) Motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual şi condiţionează legalitatea acestuia.
44. Conform art. 220 alin.(1) Cod administrativ, obţinerea probelor în procedura contenciosului administrativ are loc conform art. 87-93, iar potrivit art.221 alin.(1) al aceluiaşi act normativ, autorităţile publice sunt obligate să prezinte instanţei de judecată, concomitent cu referinţa, dosarele administrative. La solicitarea instanţei de judecată, autorităţile publice sunt obligate să prezinte suplimentar şi alte documente pe care le deţin, inclusiv cele electronice, şi să acorde informaţii.
45. În virtutea art. 93 Cod administrativ, care stabileşte sarcina probaţiunii, fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia. Prin derogare de la

prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale.

46. Conform jurisprudenţei CEDO instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze doar la însuşirea motivelor şi concluziilor date de instanţa inferioară. (*Hirro Balani c. Spaniei*, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; *Georgiadis v. Greciei* nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).
47. Articolul 94 Cod administrativ, stabileşte că înainte de emiterea unui act administrativ individual defavorabil pentru un participant sau înainte de respingerea unui act administrativ individual favorabil, participantul are dreptul să fie audiat în legătură cu faptele şi circumstanţele relevante pentru actul ce urmează a fi emis. Audierea poate fi făcută verbal sau în scris.
48. Norma consacrată la art. 120 Cod administrativ, reglementează că, un act administrativ individual emis sau confirmat în scris trebuie să cuprindă: a) numele/denumirea autorităţii publice care a emis actul administrativ; b) numele colaboratorului autorităţii publice care a emis actul administrativ; c) numele destinatarului actului administrativ; d) data la care a fost emis actul administrativ; e) decizia luată (partea dispozitivă a actului administrativ); f) motivarea deciziei luate, inclusiv indicarea actelor normative pentru a căror punere în aplicare se emite actul administrativ; g) decizia cu privire la cheltuieli; h) informaţia cu privire la exercitarea căilor de atac; i) semnătura colaboratorului autorităţii publice care a emis actul administrativ.
49. Prin derogare de la prevederile alin. (1) lit. b) şi i), în cazul unui act administrativ individual scris emis în mod automatizat, pot lipsi datele despre nume şi semnătură. Pentru indicarea conţinutului pot fi utilizate semne-cheie dacă, în baza explicaţiilor făcute în acest sens, persoana căreia îi este destinat actul administrativ sau care este afectată de acesta poate recunoaşte clar conţinutul actului administrative.
50. În consonanţa art. 137 Cod administrativ, în exercitarea dreptului discreţionar atribuit, autorităţile publice trebuie să acţioneze cu bună-credinţă în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul. Dacă autoritatea publică poate decide discreţionar şi doar una din mai multe consecinţe juridice este legală, atunci dreptul discreţionar al autorităţii publice se reduce la alegerea consecinţei juridice/soluţiei legale. Stările de fapt identice în esenţă se tratează identic. O tratare neidentică a două stări de fapt identice se admite numai dacă există un motiv obiectiv. Dacă într-un caz autoritatea publică şi-a exercitat dreptul discreţionar într-un anumit mod, atunci în cazuri similare ea este obligată să îşi exercite dreptul discreţionar în acelaşi mod. Această regulă nu se aplică dacă autoritatea publică intenţionează să îşi schimbe în viitor practica de exercitare a dreptului discreţionar în cazuri similare.

51. În conformitate cu art. 225 Cod administrativ, instanţa de judecată nu este competentă să se pronunţe asupra oportunităţii unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreţionar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) şi-a exercitat dreptul discreţionar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar; d) şi-a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege. În cazul în care au fost emise acte administrative individuale şi normative referitoare la securitatea naţională a Republicii Moldova, la exercitarea regimului stării excepţionale, la măsurile de urgenţă luate de autorităţile publice în vederea combaterii calamităţilor naturale, a incendiilor, a epidemiilor, a epizootiilor şi a altor fenomene similare, instanţa de judecată poate fi sesizată doar pentru exercitarea controlului următoarelor circumstanţe: a) existenţa situaţiei excepţionale la data la care a fost emis actul; b) competenţa autorităţii publice de a emite actul; c) existenţa interesului public care justifică emiterea actului administrativ; d) imposibilitatea efectivă a autorităţii publice de a emite actul în condiţii obişnuite. Alte limitări ale examinării judiciare în cauzele de contencios administrativ sunt reglementate expres prin legi speciale.
52. Noţiunea de „act administrativ" este definită atât în Codul administrativ, cât şi în Rezoluţia (77) Cu privire la protecţia individului faţă de actele autorităţilor administrative, adoptată de Comitetul de Miniştri al Consiliului Europei la 28 septembrie 1997.
53. În accepţiunea reglementărilor enunţate, actul administrativ este o manifestare juridică unilaterală de voinţă, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorităţi publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii, actul administrativ desemnează orice măsuri individuale sau decizii luate în cadrul exercitării autorităţii publice, susceptibile de a afecta direct drepturile, libertăţile sau interesele persoanelor fizice sau juridice şi care nu este un act îndeplinit în cadrul exercitării unei funcţii judiciare.
54. Conform prevederilor art. 204 Cod administrativ, părţi în procedura de contencios administrativ pot fi persoanele fizice sau juridice şi autorităţile publice în sensul art.7.
55. Potrivit art. 7 Cod administrativ, autoritate publică se consideră orice structură organizatorică sau organ instituită/instituit prin lege sau printr-un alt act normativ, care acţionează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public.
56. În contextul dispoziţiilor legal citate Colegiul reţine că, în vederea realizării sarcinilor autorităţile publice emite acte administrative individuale şi acte administrative normative.
57. Potrivit prevederilor art. 12 Cod administrativ, un act administrativ normativ este actul juridic subordonat legii adoptat, aprobat sau emis de o autoritate publică în baza prevederilor constituţionale sau legale, care nu se supune

controlului constituţionalităţii şi stabileşte reguli de aplicare obligatorii pentru un număr nedeterminat de situaţii identice.

58. Conform art.6 alin.(1) din Hotărârea Guvernului nr.864/2005 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la încorporarea cetăţenilor în serviciul militar în termen sau în cel cu termen redus, pentru organizarea recrutării cetăţenilor şi încorporării lor în serviciul militar şi în cel civil, *în unităţile administrativ-teritoriale de nivelul al doilea şi în unităţile teritoriale autonome cu statut special* se instituie *comisii teritoriale de recrutare şi încorporare în serviciul militar* şi în cel civil (denumite în continuare comisii de recrutare-încorporare). În caz de necesitate, pot fi create comisii de recrutare-încorporare de sector.
59. Din contextul normelor de drept procesual precitate rezultă că, încorporarea cetăţenilor în serviciul militar în termen sau în cel cu termen redus, se efectuează de autorităţile administraţiei publice locale în comun cu organele administrativ-militare. Pentru organizarea recrutării şi încorporării cetăţenilor, se creează comisia de recrutare-încorporare a cărei componenţă nominală se aprobă prin decizia Consiliului unităţii administrativ-teritorial de nivelul doi.
60. Instanţa reţine că reclamantul/apelant Murgun Marin contestă hotărârea Comisiei raionale de recrutare-încorporare nr. 4/6 din 27 septembrie 2022 prin care s-a hotărât de înmânat recrutului Murgun Marin *****, ordinul de chemare pentru trecerea comisiei medico-militară şi după adoptarea deciziei comisiei medico-militară ulterioară încorporare în rândurile Forţelor Armate.
61. Conform art. 4 alin. (2) lit. b) al Legii nr. 1245 din 18.07.2002 cu privire la pregătirea cetăţenilor pentru apărarea Patriei, serviciul militar este obligatoriu pentru toţi bărbaţii, cetăţeni ai Republicii Moldova.
62. La fel, art. 57 pct. 1 al Constituţiei Republicii Moldova din 29.07.1994 potrivit căruia, apărarea Patriei este un drept şi o datorie sfântă a fiecărui cetăţean.
63. Potrivit art. 2 alin. (3) din Legea nr. 1245/2002 cu privire la pregătirea cetăţenilor pentru apărarea Patriei, cetăţenii care, din motive de conştiinţă, se eliberează de la îndeplinirea obligaţiunii militare (a serviciului militar sub arme) execută serviciul civil, ce înlocuieşte serviciul militar, în modul stabilit de lege. Serviciul civil poate fi executat şi de alţi cetăţeni, în conformitate cu legislaţia.
64. Conform art. 12 al Legii sus reţinute, (1) tinerii care în anul curent ating vârsta de 16 ani sunt obligaţi să se prezinte, în termenele stabilite, la centrul militar pentru a fi luaţi în evidenţa militară. (2) În procesul luării în evidenţa militară a cetăţenilor, comisia de recrutare-încorporare: a) organizează şi efectuează examenul medical, testarea psihologică şi selectarea profesională a cetăţenilor în vederea determinării gradului aptitudinii lor pentru serviciul militar şi repartizării preliminare pe genuri de arme şi componente ale Forţelor Armate; b) adoptă hotărârea privind luarea cetăţeanului în evidenţa militară. (3) Cetăţenilor luaţi în evidenţa militară li se înmânează adeverinţa de recrutare şi li se explică drepturile şi obligaţiile, regulile de evidenţă militară şi de îndeplinire a serviciului militar. (4) Nu sunt luaţi în evidenţa militară cetăţenii care sunt

recunoscuţi de către comisia medico-militară inapţi pentru serviciul militar din motive de sănătate, cu excludere din evidenţa militară. (5) Evidenţa militară a recruţilor care beneficiază de dreptul de amânare a încorporării în legătură cu necesitatea continuării studiilor se ţine conform domiciliului acestora. (6) Recruţii se află în evidenţa militară până la încorporarea în serviciul militar sau în serviciul civil ori până la trecerea în rezerva Forţelor Armate sau în rezerva serviciului civil.

65. În fapt s-a constatat că, prin decizia Consiliului raional Soroca nr. 1/1 din 17 februarie 2022 s-a decis, inclusiv, luarea în evidenţă militară a tinerilor anul naşterii *****, cu dispunerea măsurile pentru încorporarea recruţilor în serviciul militar în termen, serviciul militar cu termen redus şi cel civil pe perioada anului 2022 din localităţile raionului Soroca născuţi în anii *****(f.d.17).
66. În conformitate cu prevederile legale, recruţii sunt obligaţi să se prezinte la primirea ordinelor de chemare emise de centrele militare, la data, ora şi locul menţionat. „În caz contrar, riscă să fie traşi la răspundere, conform prevederilor Codului contravenţional al R. Moldova.
67. Potrivit ordinului de chemare nr. 363, apelantul Murgun Marin a fost informat despre faptul că urmează să se prezinte în centrul militar la data de 15 septembrie 2022 pentru clarificarea situaţiei militare(f. d.-20, dosar administrativ). Potrivit înscrierii din ordinul nominalizat, ultimul a refuzat contrasemnarea ordinului la data de 17 august 2022.
68. Totodată, la data de 17 august 2022 apelantul Murgun Marin a depus o cerere către Serviciul alternativă şi protecţia civilă, prin care a solicitat să fie încorporat în Serviciul Civil (de alternativă) din motiv moral şi să fie repartizat la SRL ”PROSECUTOR” pentru îndeplinirea serviciului (f.d.1, dosar administrativ).
69. În acest sens Murgun Marin a prezentat Adeverinţa Nr. 012814 din 01 august 2022, potrivit căruia se confirmă faptul că cet. Murgun Marin este membru al Asociaţiei Internaţionale Pacifiste de Drept „PACIFISM FĂRĂ FRONTIERE” A.O. (f.d.4, dosar administrativ). Totodată, potrivit certificatului nr.120/22 din 15.08.2022 eliberat de SRL „Prosecutor” se confirmă că Murgun Marin activează la Agenţia Pază „Prosecutor” SRL în funcţia de gardian public, secţia pază din 01.08.2022 până în prezent (f.d.7, dosar administrativ), relaţiile de muncă fiind confirmate şi prin contractul individual de muncă Nr.116/22 din 01 august 2022 (f.d.5, dosar administrativ).
70. Potrivit art. 28 al Legii nr. 1245/2002, (1) bărbaţii, cetăţeni ai Republicii Moldova, care au împlinit vârsta de 18 ani sunt încorporaţi în serviciul militar în termen. (2) Încorporarea în serviciul militar în termen se efectuează de două ori pe an: în aprilie-iulie şi în octombrie-ianuarie (anul următor). (3) Încorporarea cetăţenilor în serviciul militar în termen se efectuează de către autorităţile administraţiei publice locale, în comun cu centrele militare, în temeiul decretului Preşedintelui Republicii Moldova şi hotărârii Guvernului. (4) Asigurarea financiară a activităţilor ce ţin de pregătirea cetăţenilor pentru încorporare şi

încorporarea propriu-zisă, de funcţionarea punctelor de recrutare, încorporare şi completare, precum şi de selectarea şi transportarea recruţilor la centrele militare, se efectuează din contul bugetului local. (5) Cetăţeanul se consideră încorporat în serviciul militar în termen din momentul prezentării la centrul militar pentru a fi trimis în unitatea militară. (6) Selectarea recruţilor pentru serviciul militar în termen, repartizarea lor pe genuri de arme şi componente ale Forţelor Armate se efectuează de către comisiile de recrutare-încorporare. (7) Criteriile de selectare şi repartizare sunt stabilite de Regulamentul cu privire la încorporarea cetăţenilor în serviciul militar în termen sau în cel cu termen redus, aprobat de Guvern.

71. Conform art. 29 alin. (4-6) a aceleaşi Legi, (4) Comisia de recrutare- încorporare are următoarele sarcini: a) pregătirea şi realizarea activităţilor de organizare a recrutării şi încorporării; b) efectuarea examenului medical al tinerilor pentru recrutare şi al recruţilor pentru încorporare; c) adoptarea hotărârii privind încorporarea pentru fiecare recrut în parte; d) informarea recruţilor asupra hotărârilor luate; e) selectarea şi repartizarea recruţilor pe genuri de arme şi pe componente ale Forţelor Armate, pe locuri de îndeplinire a serviciului militar sau de executare a serviciului civil; f) încorporarea şi prezentarea recruţilor reprezentanţilor unităţilor militare, care le asigură deplasarea la locul de îndeplinire a serviciului militar; g) selectarea candidaţilor pentru înmatriculare în instituţiile de învăţământ din domeniul milităriei; h) adoptarea deciziilor de trimitere în organele de urmărire penală a materialelor privind recruţii care se eschivează de la încorporare. (5) Comisia de recrutare-încorporare examinează rezultatele examenului medical, aptitudinile profesionale şi calităţile morale ale recruţilor, nivelul de studii şi starea familială a acestora şi adoptă, referitor la fiecare recrut, una din următoarele hotărâri: a) încorporarea în serviciul militar în termen, în cel cu termen redus sau în cel civil şi repartizarea la locurile de îndeplinire a serviciului; b) amânarea încorporării în serviciul militar în termen, în cel cu termen redus sau în cel civil; c) scutirea de serviciul militar sau de cel civil*;* d) excluderea din evidenţa militară. (6) Cetăţenii pot contesta hotărârea comisiei de recrutare-încorporare în Comisia de Stat pentru Încorporare sau o pot ataca în instanţa de judecată, în modul stabilit de lege, în termen de 10 zile de la data comunicării ei. Executarea hotărârii contestate sau atacate se suspendă.
72. Colegiul civil reține că la caz sunt aplicabile și prevederile art. 11 al Legii nr. 156 din 06.07.2007 cu privire la organizarea serviciului civil (de alternativă), potrivit căruia, (1) cetățeanul care dorește să fie scutit de serviciul militar în termen și să fie încorporat în serviciul civil depune personal o cerere motivată reprezentantului serviciului civil în termen de 2 luni până la desfășurarea încorporării curente în serviciul militar în termen, în serviciul cu termen redus sau în serviciul civil. (2) În cerere se indică motivele și circumstanțele care au determinat cetățeanul să solicite înlocuirea serviciului militar în termen cu

serviciul civil. (3) Reprezentantul serviciului civil eliberează cetăţeanului un document care atestă înregistrarea cererii.

73. *La caz Colegiul precizează că, serviciul civil este un serviciu de stat, social util şi benevol, reprezentând o alternativă pentru cetăţenii Republicii Moldova care, din convingeri religioase, pacifiste, etice, morale, umanitare şi din alte motive similare, nu pot îndeplini serviciul militar în termen.*
74. *Cetăţenii Republicii Moldova au dreptul la înlocuirea serviciului militar în termen cu serviciul civil în cazul în care îndeplinirea serviciului militar în termen contravine convingerilor sale religioase, pacifiste, etice, morale, umanitare şi în alte cazuri similare.*
75. *În serviciul civil sunt încorporaţi cetăţeni ai Republicii Moldova în vârstă de la 18 până la 27 de ani.*
76. *Serviciul civil se îndeplineşte în instituţii publice sau societăţi comerciale care desfăşoară activităţi pe teritoriul naţional, în domenii de asistenţă socială şi medicală, construcţii industriale, edilitare, de drumuri şi căi ferate, de protecţie a mediului înconjurător, în asociaţii agricole, în întreprinderi de prelucrare a producţiei agricole, în gospodăria comunală, în formaţiunile speciale ale serviciului civil (de căutare-salvare, de pompieri, de construcţie etc.), denumite în continuare angajator.*
77. Potrivit art. 12 al Legii nr. 156 din 06.07.2007 cu privire la organizarea serviciului civil (de alternativă), (1) Comisia de recrutare-încorporare examinează, în conformitate cu legislaţia în vigoare, în şedinţă, în prezenţa cetăţeanului, motivele indicate în cererea de înlocuire a serviciului militar în termen cu serviciul civil şi, potrivit rezultatelor examinării, adoptă una din următoarele hotărâri: a) încorporarea în serviciul militar în termen, în serviciul cu termen redus sau în serviciul civil şi repartizarea la locul de îndeplinire a serviciului; b) amânarea încorporării în serviciul militar în termen, în serviciul cu termen redus sau în serviciul civil; c) scutirea de serviciul militar în termen sau de serviciul civil; d) excluderea din evidenţă militară. 2) Hotărârea se adoptă cu votul majorităţii membrilor comisiei de recrutare-încorporare şi este un temei pentru ca cetăţeanul să fie luat la evidenţă.
78. În consecinţă, la 27 septembrie 2022 în cadrul şedinţei comisiei raionale de recrutare-încorporare, potrivit procesului-verbal nr. 4 s-a examinat cererea lui Murgun Marin privind înlocuirea serviciului militar în termen cu serviciul civil, examinarea căreia s-a soldat cu emiterea hotărârii Comisiei raionale de recrutare-încorporare nr. 4/6, prin care s-a hotărât de a fi înmânat ordin de chemare recrutului Murgun Marin pentru a trece comisia medico-militară şi după adoptarea deciziei comisie medico-militară cu ulterioara încorporare în rândurile Forţelor Armate (f.d.11-16, dosar administrativ).
79. Astfel, după cum a constatat instanţa de fond, contrar prevederilor art. 11 al Legii nr. 156/2007 cu privire la organizarea serviciului civil, cu două luni înainte de chemarea la încorporare în serviciul militar, reclamantul/apelant Murgun

Marin nu s-a folosit de dreptul său şi nu a depus o cerere motivată *corespunzător* privind încorporarea în serviciul civil.

80. La acest capitol prezintă importanţă de a menţiona că, în Ghidul recrutului, publicat de Ministerul Apărării, este prevăzut că „nu este necesară demonstrarea convingerilor religioase sau pacifiste. *Important este să argumentezi de ce nu doreşti să îndeplineşte serviciul militar sub arme.*"
81. În această ordine de idei se atestă cu certitudine că, recrutul/apelant Murgun Marin nu şi-a argumentat poziţia privind înlocuirea serviciului militar în termen cu încorporarea sa în serviciul civil, or, fiind audiat în cadrul comisiei ultimul a specificat doar faptul că este pacifist şi nu este un adept al utilizării armelor.
82. Alăturat, Colegiul reţine că la caz nu se neagă faptul că Murgun Marin este membru al Asociaţiei Internaţionale Pacifiste de Drept „PACIFISM FĂRĂ FRONTIERE" A.O., însă deţinerea certificatul de pacifist nu obligă şi nu garantează sub nicio formă o decizie favorabilă a Comisiei de încorporare în favoarea recrutului. Mai mult ca atât apelantul se contrazice în argumentele sale faţă de Comisie, astfel reţinând faptul că este pacifist, a reţinut că activează în funcţia de gardian public la Agenţia Pază „Prosecutor" SRL. Aceste împrejurări pun la dubii convingerile pacifiste ale apelantului.
83. În circumstanţele date, colegiul civil consideră întemeiată hotărârea Comisiei de recrutare-încorporare în serviciul militar în termen, în serviciul cu termen redus şi serviciul civil a raionului Soroca nr. 4/6 din 27 septembrie 2022 ca urmare a neconstatării circumstanţelor ce ar acorda dreptul de încorporare a lui Murgun Marin în serviciul civil.
84. Referitor la pretenţia reclamantului/apelant privind obligarea Comisiei de recrutare-încorporare în serviciul militar în termen, în serviciul cu termen redus şi serviciul civil al raionului Soroca, să dispună prin act administrativ individual încorporarea în serviciul civil a recrutului Murgun Marin, Colegiul civil reţine că în cazul în care pretenţia reclamantului/apelant privind anularea hotărârii Comisiei de recrutare-încorporare în serviciul militar în termen, în serviciul cu termen redus şi serviciul civil a raionului Soroca nr. 4/6 din 27 septembrie 2022 a fost respinsă, instanţa de fond just a respins şi cerinţa privind obligarea Comisiei de recrutare-încorporare în serviciul militar în termen, în serviciul cu termen redus şi serviciul civil al raionului Soroca, să dispună prin act administrativ individual încorporarea în serviciul civil a recrutului Murgun Marin, or, aceasta este o pretenţie subsecventă şi respectiv poartă soarta celei principale.
85. În circumstanţele constatate, analizând actele administrative contestate, instanţa de apel apreciază concluzia instanţei de fond drept legală şi întemeiată.
86. Completul judiciar va respinge ca fiind neîntemeiată şi critica apelantului precum că, instanţa de fond nu a dat o apreciere corectă circumstanţelor cauzei şi în mod eronat a interpretat legea, or, rolul activ exercitat de instanţă, în desluşirea corectă a raportului dintre părţi, este evident manifestat, în condiţiile

analizei apărărilor participanţilor exprimate pe cale incidentală, dar, în cadrul fixat de reclamant şi în limitele obiectului dedus judecăţii.

87. Astfel, având în vedere constatările descrise supra, în coroborare cu prevederile legale pre citate, Completul judiciar consideră corectă soluţia primei instanţe privind respingerea ca fiind neîntemeiată a acţiunii formulate de Murgun Marin către Consiliul raional Soroca, Comisia raională de recrutare-încorporare mun. Soroca privind anularea actului administrativ şi obligarea emiterii actului administrativ favorabil, instanţa ierarhic inferioară stabilind toate circumstanţele şi raporturile juridice care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei, prin aprecierea corectă a probelor din dosar prezentate de participanţii la proces şi fiind aplicată corect legea materială şi legea procedurală, respectiv constatându-se legalitatea hotărârii primei instanţe în întregul ei.
88. Având în vedere cele menţionate, instanţa de apel nu poate reţine argumentele apelantului Murgun Marin, reprezentând o interpretare extinctivă a normelor de drept şi situaţia de fapt. Prin urmare, Colegiul apreciază ca declarative argumentele apelantului indicate în cererea de apel, întrucât acestea nu atrag după sine anularea hotărârii primei instanţe. Or, simpla nemulţumire a părţilor de soluţia adoptată de instanţele inferioare, nu poate constitui motiv de admiterea a cererii de apel, dacă nu este invocat sau dacă din conţinutul apelului nu se întrezăreşte vreunul din temeiurile de apel expres prevăzute de lege, iar prin prisma jurisprudenţei CEDO, apelul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situaţiei prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.
89. Din considerentele enunţate, Completul judiciar concluzionează că, prima instanţa a examinat cauza sub toate aspectele, stabilind cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanţele de fapt, caracteristice raportului juridic litigios, legea materială ce guvernează raportul juridic, cerând participanţilor la proces, condiţii obiective şi echitabile, pentru exercitarea drepturilor şi obligaţiunilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea părţilor dreptul la un proces echitabil, garantat şi asigurat prin art. 6 al Convenţiei Europene pentru apărarea a Drepturilor Omului.
90. În final, prin prisma acestor constatări, instanţa de apel concluzionează că, la caz, dubiul judiciar a fost înlăturat, netemeinicia cerinţelor părţii apelante a fost demonstrată, iar argumentele invocate de către aceasta poartă caracter pur formal, nefiind de natură să răstoarne soluţia dată în instanţa de fond şi reiterează convingerea cu privire la temeinicia şi legalitatea hotărârii primei instanţe, şi cu privire la lipsa de suport juridic a apelului.
91. Din considerentele menţionate şi având în vedere faptul, că hotărârea primei instanţe este întemeiată şi legală, iar argumentele invocate de către apelant sunt neîntemeiate, Completul de contencios administrativ din cadrul Colegiului

civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi ajunge la concluzia de a respinge apelul şi de a menţine hotărârea primei instanţe.

92. Conducând-se de prevederile art. 240 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ,

decide:

Respinge cererea de apel declarată de Murgun Marin împotriva hotărârii judecătorie Soroca, sediul Central din 10 februarie 2023 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Murgun Marin către Consiliul raional Soroca, Comisia raională de recrutare-încorporare mun. Soroca privind anularea actului administrativ şi obligarea emiterii actului administrativ favorabil.

Decizia este definitivă cu drept de recurs la Curtea Supremă de justiţie în termen de 2 luni de la pronunţarea deciziei motivate prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Preşedintele completului,

Judecător: **Elena Grumeza**

Judecătorii: **Natalia Chircu** **Dumitru Corolevschi**